

Asia: VN/6567/2022

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta sekä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta ja aikataulusta (valtioneuvoston asetus) (liitteet 1 ja 2)

Jotta sote-uudistuksen keskeiset tavoitteet paremmasta palveluiden saatavuudesta ja kustannusten kasvun hillitsemisestä voidaan saavuttaa, täytyy koko palvelujärjestelmän tuottavuutta pystyä parantamaan merkittävästi. Palveluiden järjestämisvastuun kokoaminen hyvinvointialueille luo siihen osaltaan edellytykset.

Nykyisin kuntien ja kuntayhtymien keräämät ja niiltä valtakunnallisiin tilastoihin koottavat taloustiedot ovat usein puutteellisia ja vanhentuneita jo tilastojen valmistuttua. Kyseisten tietoaineistojen hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa, kehittämisessä ja johtamisessa on silloin haastavaa.

LPY pitää tärkeänä, että hyvinvointialueilta kerätään toiminta-, suorite- ja taloustietoja sellaisella tavalla, että kyseisiä tietoja voidaan hyödyntää palveluiden sekä palvelujärjestelmän kehittämisessä sekä tiedolla johtamisen apuvälineenä. Kerättävien tietojen täytyy olla läpinäkyviä ja keskenään vertailukelpoisia.

Hyvinvointialueilta kerättävien edellisen vuoden taloustietojen pitää olla käytettävissä heti vuoden alussa, kun valtion kehysbudjettia valmistellaan. Tietojen kerääminen ja niistä tehtävien tilastojen valmistelu on sovitettava valtion ja hyvinvointialueiden välisen neuvotteluprosessin aikatauluun.

Kerättävät taloustiedot sekä niistä tehtävät tilastot ja analyysit on julkaistava verkossa niin, että ne ovat helposti kaikkien niistä kiinnostuneiden saatavilla.

Kuntien ja kuntayhtymien palveluiden tuotantokustannuksissa ja toiminnan tehokkuudessa on erittäin suuria eroja. Näitä eroja eivät kokonaan selitä erilaiset olosuhteet tai erot väestörakenteessa, koska myös tarvevakioidut kustannukset poikkeavat toisistaan.

Hyvinvointialueiden perustamisvaihe on otollinen ajankohta toiminta- ja taloustietojen keräämisen uudistamiselle. Jotta hyvinvointialueiden palvelutuotannon tehokkuutta voitaisiin verrata keskenään ja muiden palveluntuottajien toimintaan, pitää hyvinvointialueilta edellyttää ainakin yleisimpien palveluiden yksikkökustannusten laskemista ja ilmoittamista. Valtiovarainministeriö on velvoitettava antamaan hyvinvointialueille ohjeet kyseisten yksikkökustannusten laskemisesta ja tietojen julkaisemisesta.

2. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän talousraportoinnin kokonaiskuvasta (esitetyt raportointikokonaisuudet ja niiden sisällöt) ja siihen liittyvästä valtiovarainministeriön asetuksesta (liitteet 3, 4, 5 ja 8, taulukkomallit)

Liitteissä 3 ja 4 kuvattujen tietojen toimittamisen lisäksi hyvinvointialueilta pitää edellyttää oman palvelutuotannon yksikkökustannusten tietojen toimittamista, ainakin yleisimpien palvelutuotteiden (ns. suuren volyymin palvelut) osalta. Tällaisia palveluita ovat muun muassa välimuotoisen asumispalveluasumisen hoitovuorokausi, yleislääkärin 20 minuutin vastaanotto, sairaanhoitajan vastaanotto sekä etävastaanotto perusterveydenhuollossa ja kotipalvelukäynti. Myös erikoissairaanhoidon DRG-perusteinen kustannuslaskenta on saatava vertailukelpoiseksi.

Hyvinvointialueiden päättäjien on tiedettävä oman palvelutuotannon yksikkökustannukset. Silloin he pystyvät toteuttamaan strategista johtamista, kehittämään toimintaa sekä arvioimaan, mitkä palvelut ja milloin kannattaa tuottaa itse ja mitkä hankkia toisilta toimijoilta. Valtiolla rahoittajana kyseiset tiedot ovat hyvä ohjauksen apuväline.

3. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän tilikartasta (liite 6)

-

4. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän palveluluokituksesta (liite 7)

-

5. Lausuntonne THL:n Sairaaloiden tuottavuus -kyselyn taloustietojen sisällyttämisestä raportointiin (ks. taulukkomallit, HHYTT, välilehti k-t01 THL:n erillistarpeet hyvinvointialueilta ja hyvinvointiyhtymiltä)

-

6. Lausuntonne teknisistä määritteistä ja pakollisuuksista (taulukkomallit ja tekniset taksonomia- ja tiedostopakettit, ks. linkit)

-

Partanen Ismo
Lääkäripalveluyritykset ry